

La resposta dels autòctons

NÚRIA PUJOL

Quan ja ningú no es pregunta quina data i quin fet històric es correspon al punt d'inflexió en què vam renunciar al dinamisme de l'Estat de Dret per estassar-nos a l'ombra balba de l'Estat del Benestar, tot són mans i mànigues per tancar els forats d'aquesta nau que fa aigües. Els temps són difícils i les efemèrides evocuen l'apocalipsi mil·lenari.

L'inconscient col·lectiu sempre té una bèstia negra que travessa muntanyes i mars amb les botes de set llegües. Avui per avui, aquest Altri amenaçant va del Sud al Nord, de l'Est a l'Oest i, tothora i arreu, savis i llecs busquen un rostre a qui culpar de tant desordre, tanta buidor i de l'horror caòtic de no saber on anar-nos a trobar amb el bé ni on protegir-nos del mal. Com si haguéssim retrocedit a la foscor primitiva, a estones, llegint les cròniques i escoltant els missatgers, diríem que aquests mil anys han passat debades, que la barbàrie és tant o més barbàrie, amb l'agreujant que si abans li teníem horror al Buit, ara, a l'abismal pànic li hem posat el rostre aliè, el rostre del Diferent.

La Societat es desmembra i la comunitat com a concepte és més que prehistòria. La segregació calenta de la caiguda social i la segregació gèlida dels classistes conviuen com a manifestacions diferents de la mateixa cosa. Algú ens va ensenyar a tenir consciència i mala consciència però també el mal costum d'oblidar la nostra història, és a dir, que tot hom ha d'esgarriar-se davant les imatges d'holocausts més o menys propers però el mateix tot hom s'estima més no admetre que el veí de l'escala té maneres de petit Hitler i que la fibra social està tensa, tensíssima, i pot acabar donant-nos un disgust.

Si ens arriquéssim a igualar-nos la festa de l'avui amb la reflexió sobre el demà, llegiríem les xifres i sabríem que tot just estem a les beceroles i que ens cal preparar-nos pel que tothom assenyala com la característica primordial de l'ordre mundial del segle XXI: la migració. Altra-ment correm el perill que ens agafin «amb els pixats al ventre» i que, quan volguem adonar-nos-en, els de la patera i nosaltres viatgem en un mateix Titànic rumb a un magre destí comú.

El nostre llinar de la sensibilització social està tan remotament gastat, tenim tanta pell morta als polpells de les neurones que només alguns han copsat que la ferum de la injustícia racial, que la social no és nova, campa a les places dels nostres pobles i que, quan toqui, la vergonya haurà de ser de tots. Intel·lectualment fa de mal escatir («Que sóc jo el responsable de l'ordre mundial?» «Què legítima qui, qui legítima què?» Vegi's: «Aquesta sí que és bona, no hi ha prou aturats a casa que encara els hem de rebre de l'estranger, i amb un somriure als llavis!» o «Au va, que prou en tinc d'haver-me de partir el pa amb els que no parlen ni la meua llengua que ara tocarà entendre's amb un mustafà») però vivencialment és tant com epidèmic, tan natural com respirar i l'embrió de moltes de les actuals assemblees locals del GRAMC ho il·lustren amb incontestable sentit comú:

- A un poble de la Selva, fa cinc anys, no volien els nens negres a l'escola i pretenien censar els pares com si, per decret, se'ls pogués conferir una entitat que molts els pressuposen: la de bèsties de càrrega.

- A un poble del Baix Empordà els africans volien reunir-se per celebrar el Ramadà però no tenien on i algú va pensar que, posats a salvar l'ecumenisme, potser calia començar respectant el déu dels altres mentre hom seguia preguntant-se sobre el seu.

- A un poble del Marçme els preus dels lloguers augmentaven en relació proporcional a la quantitat de melanina «reglamentària» de l'aspirant a llogater.

- A un poble de la Garrotxa la filla de la Fatu tenia la grip però va caldre que algú acompanyés la mare per tal que el personal sanitari identificués allò amb les mucositats i aquella escalfor amb la febre.

El moment fundacional és quasi sempre el de la perplexitat seguida de la indignació. Una mena de vergonya aliena, pels teus i pels que no ho són, que empeny a arremangar-se i, per principis, pal·liar allò que els altres espantlen per uns fins molt determinats.

